Európsky parlament
2024-2029

Výbor pre kontrolu rozpočtu

2025/2237(INI)

6.2.2026

NÁVRH SPRÁVY

o kontrole finančnej činnosti skupiny Európskej investičnej banky – výročná správa za rok 2024
(2025/2237(INI))

Výbor pre kontrolu rozpočtu

Spravodajca: Dick Erixon

OBSAH

strana

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU 3

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o kontrole finančnej činnosti skupiny Európskej investičnej banky – výročná správa za rok 2024

(2025/2237(INI))

Európsky parlament,

– so zreteľom na správu EIB o investíciách 2024/2025 – Inovácia, integrácia a zjednodušenie v Európe, ktorá bola uverejnená 5. marca 2025,

– so zreteľom na osobitnú správu Európskeho dvora audítorov 07/2025 z 19. marca 2025 o Európskom fonde pre strategické investície,

– so zreteľom na vyhlásenie Kontaktného výboru najvyšších kontrolných úradov Európskej únie CC 1/2025 z 30. septembra 2025 o externom verejnom audite Európskej investičnej banky,

– zo zreteľom na článok 55 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na správu Výboru pre kontrolu rozpočtu (A10-0000/2026),

A. keďže hlavným poslaním skupiny Európskej investičnej banky (EIB) je podporovať hospodársky rast v EÚ; keďže jej investície by mali riešiť skutočné zlyhania trhu;

B. keďže oblasti sociálnej politiky sú v prvom rade v právomoci členských štátov; keďže financovanie EIB sa nemôže použiť ako náhrada za vnútroštátne rozpočty a musí preukázať skutočnú doplnkovosť;

C. keďže hĺbka a kvalita kontroly Parlamentu nad finančnými operáciami EIB by mala byť v súlade s intenzitou spolupráce medzi EIB a Komisiou, ktorá sa významne rozšírila;

D. keďže EIB vlastnia členské štáty a jej upísané základné imanie vo výške 248,8 miliardy EUR predstavuje záväzky daňovníkov; keďže pôžičky EIB sa neobjavujú v štatistikách verejného dlhu; keďže v dôsledku tejto podsúvahovej povahy sú nevyhnutné prísne normy efektívnosti a externý audit; keďže popri rozšírení mandátu EIB sa musia posilniť aj mechanizmy externého auditu;

Finančné operácie a výkonnosť

1. berie na vedomie stabilnú finančnú výkonnosť skupiny EIB v roku 2024; zdôrazňuje, že úspech treba merať na základe preukázateľných hospodárskych výsledkov a nielen podpísaných objemov;

2. so znepokojením konštatuje, že podiel platieb po splatnosti o viac ako 90 dní sa strojnásobil, pričom na konci roka 2024 dosiahol celkovú výšku 281,3 milióna EUR a predstavoval 0,06 % celkového úverového portfólia (v porovnaní s 82,4 milióna EUR alebo 0,02 % na konci roka 2023); zdôrazňuje, že tento nárast problémových expozícií a platieb po splatnosti výrazne presahuje 2 % rast celkového úverového portfólia;

Program InvestEU, zjednodušenie viacročného finančného rámca a Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti

3. konštatuje, že EIB schválila v roku 2024 v rámci Programu InvestEU 38 operácií, pri ktorých sa využila záruka EÚ vo výške 1,7 miliardy EUR; zdôrazňuje, že Program InvestEU by sa mal posudzovať podľa kvality jeho intervencií a ich merateľného vplyvu a nielen podľa množstva poskytnutých finančných prostriedkov; trvá na tom, že pri podávaní správ sa dôraz musí presunúť z metrík založených na vstupoch na ukazovatele založené na vplyve, ktoré preukazujú skutočné hospodárske výsledky;

4. konštatuje, že roztrieštené prostredie financovania EÚ vedie k neefektívnosti; zdôrazňuje, že na obnovenie konkurencieschopnosti je nevyhnutné zníženie byrokracie;

Energetická bezpečnosť

5. vyzýva EIB, aby rozšírila financovanie jadrovej energie a všetky nízkouhlíkové projekty hodnotila na základe objektívnych kritérií vrátane uhlíkovej náročnosti počas životného cyklu a stability siete, a to bez rozlišovania technológií; zdôrazňuje, že členské štáty si ponechávajú zvrchované právo stanoviť svoj energetický mix;

Obranná a bezpečnostná politika

6. zdôrazňuje význam príspevku skupiny EIB k mieru a bezpečnosti v Európe, ako sa uvádza v spoločnej bielej knihe o európskej obrannej pripravenosti 2030, prostredníctvom podpory iniciatív na posilnenie obranného priemyslu EÚ, zlepšenie infraštruktúry kybernetickej bezpečnosti a podporu inovácií v oblasti kritických obranných technológií poskytovaním finančných prostriedkov a získavaním súkromných investícií;

7. zdôrazňuje, že EIB by mala byť schopná financovať všetky typy obranných projektov;

8. vyzýva EIB, aby identifikovala prekážky, ktoré bránia investíciám do obrany a ochrany hraníc; zdôrazňuje, že odstránenie prekážok je nevyhnutné pre hmatateľné výsledky v oblasti bezpečnosti;

9. zdôrazňuje, že je dôležité nadviazať štruktúrovanú spoluprácu s Inovačným fondom NATO s cieľom zabezpečiť synergie a zabrániť duplicite úsilia, najmä pri rozširovaní technológií, v prípade ktorých je súkromný kapitál nedostatočný;

Investície do oblastí vnútroštátnych právomocí

10. pripomína, že výzvy v oblasti bývania by sa mali riešiť predovšetkým na miestnej alebo vnútroštátnej úrovni; kladie si otázku, či pri financovaní čisto miestnych projektov v oblasti bývania bez cezhraničného rozmeru zo strany EIB ide o skutočnú hodnotu za peniaze;

Podpora MSP, spoločností so strednou trhovou kapitalizáciou, startupov, scaleupov a iných podnikov

11. zdôrazňuje, že EIB sa musí zamerať na skutočné zlyhania trhu a že jej investície nesmú slúžiť ako náhrada súkromného kapitálu alebo štátnych rozpočtov; zdôrazňuje, že je nevyhnutné chrániť konkurenčné trhové prostredie;

12. berie na vedomie zistenia osobitnej správy Európskeho dvora audítorov 07/2025 týkajúce sa nedostatočnej doplnkovosti; varuje pred nebezpečenstvom efektu vytláčania súkromných investícií; požaduje kvantitatívne prahové hodnoty rizika a ex post posúdenia efektu vytláčania;

13. konštatuje, že úvery EIB spôsobujú vyššiu administratívnu záťaž ako obchodné úvery; vyzýva EIB, aby zverejnila plány na zníženie obmedzení;

Oblasti politiky súdržnosti, klímy, digitalizácie a environmentálnej udržateľnosti

14. zdôrazňuje, že vykazovanie na základe objemu meria výstupy, a nie výsledky; požaduje ukazovatele orientované na výsledky, ako je zníženie emisií CO_2 na investované euro; zasadzuje sa za referenčné porovnávanie s porovnateľnými intervenciami;

15. varuje, že pre neustále hromadenie prekrývajúcich sa cieľov v oblasti začleňovania vzniká riziko matematicky nemožného zloženia portfólia;

Činnosti EIB mimo EÚ

16. trvá na tom, aby poskytovanie úverov krajinám mimo EÚ bolo podmienené spoluprácou s EÚ v oblasti riadenia migrácie vrátane readmisie;

17. zdôrazňuje, že spoľahlivé opatrenia na boj proti podvodom sú nevyhnutné na zaistenie dôvery daňovníkov v investície EIB a jej pokračujúcu podporu Ukrajine; požaduje prísne audítorské štandardy; trvá na tom, že EIB by mala mať neobmedzený dohľad nad všetkými svojimi investíciami mimo EÚ;

Štruktúra zodpovednosti EIB

18. schvaľuje vyhlásenie kontaktného výboru CC 1/2025, v ktorom sa identifikujú kritické nedostatky auditu; poukazuje na paradox rozšíreného mandátu EIB a obmedzených audítorských právomocí; požaduje zapojenie najvyšších vnútroštátnych kontrolných úradov; opakuje, že zmena zmluvy je potrebná na to, aby mal Európsky dvor audítorov úplný prístup k EIB;

19. vyjadruje znepokojenie nad bankrotom spoločnosti Northvolt napriek tomu, že jej EIB poskytla úver vo výške 942,6 milióna EUR; konštatuje, že podobné riziká zrejme existujú aj v prípade spoločnosti Stegra; vyzýva na zverejnenie posúdení rizík EIB; požaduje preskúmanie ponaučení z prípadu Northvolt; vyzýva EIB, aby zverejnila profily posúdenia rizík pre tieto a iné podobné zapojenia; opakuje svoju výzvu EIB, aby poskytla podrobné informácie o hodnotiacom a rozhodovacom procese, ktorý prebehol pred investovaním do spoločnosti Northvolt AB, a aby vysvetlila, ako je možné, že takýto kľúčový projekt zlyhal napriek tvrdeniam EIB, že vykonáva primerané a nepretržité monitorovanie prijímateľov svojej finančnej podpory; so znepokojením berie na vedomie stranícko-politické väzby medzi vedením EIB a jedným z prvých investorov a poradcov spoločnosti Northvolt;

20. dôrazne trvá na posilnení predchádzania konfliktom záujmov; požaduje prísnejšie obdobia, počas ktorých sa viceprezidenti EIB musia vyhýbať akýmkoľvek konfliktom záujmov, a jasnejšie pravidlá ich účasti na rozhodnutiach týkajúcich sa ich krajín pôvodu;

Transparentnosť, kontrola a dohľad

21. vyjadruje poľutovanie nad tým, že EIB neprijala opatrenia v nadväznosti na výročnú správu Parlamentu o jej finančnej činnosti v roku 2023[1]; zdôrazňuje, že pre predvídateľnú spoluprácu má zásadný význam medziinštitucionálna dohoda;

Opatrenia v nadväznosti na odporúčania Európskeho parlamentu

22. Vyzýva na včasné prijatie nadväzných opatrení týkajúcich sa: a) investičného vplyvu; b) predchádzania konfliktom záujmov; c) transparentnosti; d) tohto uznesenia;

°

° °

23. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade a Komisii, a žiada, aby Rada a Správna rada EIB diskutovali o pozíciách Európskeho parlamentu, ktoré sú v ňom uvedené.

[1] Uznesenie Európskeho parlamentu z 28. februára 2024 o finančnej činnosti Európskej investičnej banky – výročná správa za rok 2023 (Ú. v. EÚ C, C/2024/6742, 26.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6742/oj).